

Oplegger t.b.v. raadpleging colleges

Voorlopige Regionale Uitvoerings -en Investeringsagenda voor NOVEX De Peel 2024-25

In het NOVEX-gebied De Peel komen veel en omvangrijke opgaven samen. NOVEX staat voor extra uitvoeringskracht, voor puzzelen met ruimte en voor investeren in doorontwikkeling van de streek. Rijk en regio werken interbestuurlijk samen aan een duurzame en meerkleurige Peel en aan een samenhangende uitvoering in Brabant en Limburg.

Ontwikkelperspectief en investeringsagenda

Voor het NOVEX-gebied De Peel hebben de samenwerkende overheden op verzoek van het kabinet een Ontwikkelperspectief opgesteld, met als doel beweging in de streek op gang te brengen. Dat perspectief is de onderlegger is voor regionale uitvoerings- en investeringsafspraken (RUIA). Het Ontwikkelperspectief wordt door de samenwerkende overheden gezien als een vergezicht richting 2050 dat zich blijft ontwikkelen, dat in samenspraak met maatschappelijke partners aangevuld, verrijkt en aangescherpt wordt. Om die reden wordt daarom gesproken van een Zich Ontwikkellend NOVEX-perspectief richting 2050 (ZON2050).

Op 14 december jl. is het Ontwikkelperspectief omarmd door de stuurgroep. Het document was afgelopen half jaar basis voor de dialoog met maatschappelijke partners en de streek. Ofschoon er scherpe kritiek is van met name de landbouw op het ZON2050, zijn partijen het wel eens over de richting (duurzaam, meerkleurig) en de noodzaak om samen te investeren in verandering ("niks doen is geen optie"). Het ontwikkelperspectief staat voor de inhoudelijke richting (waarom en waarheen), terwijl de Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda de uitvoeringsroute (het hoe) schetst en hét kader is voor investeringsafspraken.

Deze voorlopige versie RUIA 2024-2025

De Voorlopige RUIA is bijgevoegd. Het is de bedoeling over de in het bestuurlijk MIRT-overleg van 6 november 2024 met het (nieuwe) Kabinet afspraken te maken op basis van de RUIA. Vooraf halen wij daarom graag input (wensen en bedenkingen) op bij alle bestuurlijke partners c.q. de betrokken colleges in de regio en bij de departementen. Ondertussen is een ambtelijke taskforce ingesteld met als taak de contouren van een passend financieel arrangement (bijvoorbeeld een "streekfonds") en de vulling daarvan uit te tekenen. Immers: boter bij de vis!

De opbouw van de RUIA

De RUIA is hét uitvoeringsinstrument binnen de NOVEX-aanpak en bestaat uit 2 onderdelen:

- A. De Uitvoeringsstrategie: maatregelen en instrumenten die nodig zijn om richting een meerkleurige Peel te gaan ontwikkelen – de langjarige route naar een duurzame toekomst.
- B. Sleutelprojecten en Uitvoeringsafspraken: een nog verder uit te werken pakket van grote en opschaalbare investeringen in de Peel van morgen, en andere afspraken tussen rijk en regio, waaronder afspraken over verdieping van het ontwikkelperspectief en stappen om te komen tot een passend financieel arrangement.

Wijze van voorbereiding

De Voorlopige RUIA is voorbereid door RHDHV met het Ambtelijk Regieteam als opdrachtgever (Joan van Dijk & Ralph Schreinemachers). Voor wat betreft de RUIA-systematiek is gebruik gemaakt van inzichten van de Leerstoel Gebiedsontwikkeling van de TUD (Co Verdaas & co). De systematiek is op 14 december 2023 voorgelegd aan de stuurgroep. Ideeën voor sleutelprojecten en impulsen voor de uitvoering zijn opgehaald in breed samengestelde gebiedstafels (ambtelijk) en tijdens de gesprekken in de streek (regiocafés). Inhoudelijke experts-van-buiten zijn geraadpleegd bij de selectie van sleutelprojecten (transitietafel). Het NOVEX-opdrachtgeversoverleg (directeureniveau) is betrokken geweest bij de uitvoeringsafspraken. Vanuit dit OG-overleg is ook de taskforce ingesteld die momenteel het voorwerk doet om te komen tot een financiële propositie.

Cyclisch proces

Het opstellen van een RUIA is een cyclisch proces. De versie die in november voorligt in het BO-MIRT ziet op 2024 en 2025. Jaarlijks wordt gerapporteerd over voortgang van sleutelprojecten en andere uitvoeringsafspraken. Het jaarlijkse MIRT-overleg is vervolgens het ijkpunt voor de RUIA: om de voortgang te monitoren en met de mogelijkheid het pakket van sleutelprojecten aan te vullen of bij te stellen. Tevens om aanvullende uitvoeringsafspraken te maken over een zich ontwikkelend financieel arrangement c.q. budget voor doorontwikkeling van De Peel.

Besluit stuurgroep

Zoals gezegd heeft de stuurgroep eind 2023 ingestemd met de systematiek voor de RUIA. Op 13 juni 2024 is een voorlopige versie van de RUIA 2024-25 aan de stuurgroep voorgelegd. Op basis daarvan zijn enkele revisies aangebracht en zijn afspraken gemaakt om de voorbereiding van een passend financieel arrangement te versnellen (en daarover het gesprek aan te gaan met de nieuwe bewindslieden). De stuurgroep heeft daarop besloten de voorlopige RUIA 2024-2035 vrij te geven voor raadpleging van de colleges. Verder is opdracht gegeven aan het regieteam om een procesvoorstel te maken voor het ophalen en verwerken input vanuit de colleges en verdere voorbereiding RUIA 2024-25 richting het BO-MIRT (zie hierna). Ook is gevraagd sleutelprojecten verder uit te werken, daar ambtelijke en bestuurlijke trekkers bij te zoeken en het gesprek met maatschappelijke partners over het pakket van projecten aan te gaan.

Raadpleging colleges

Uw college wordt gevraagd wensen en bedenkingen bij deze Voorlopige Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda uiterlijk 18 september 2024 schriftelijk kenbaar te maken via uw regionale account in het ambtelijk regieteam. Daarbij de volgende vragen:

- 1. Kunt u zich vinden in de hoofdlijnen van deze RUIA 2024-25 als eerste uitwerking van het NOVEX-perspectief?**
- 2. Kunt u uit de voeten met genoemde sleutelprojecten? Hebt u eventueel suggesties (wensen) voor aanvullingen? Welke projecten hebben uw bijzondere aandacht en waarvoor zou u zich (bestuurlijk) hard willen maken?**
- 3. Hebt suggesties of bedenkingen met betrekking tot de uitvoeringsafspraken?**

Wensen en bedenkingen worden afgewogen in de NOVEX-stuurgroep en zoveel mogelijk verwerkt in de eindversie die in november voorligt in het MIRT-overleg. Wij vragen uw colleges de bestuurlijke vertegenwoordigers in de stuurgroep de ruimte te geven (te mandateren) om in gezamenlijkheid te komen tot een goede afweging voor de Peel als geheel.

Procesvoorstel op weg naar MIRT

- De Voorlopige RUIA wordt in week 28 (vóór het zomerreces) voor raadpleging aan colleges van B&W, van GS en aan de DB's van de waterschappen gezonden en ook aan de accounts van LVVN en BZK.
- Verzoek is om bestuurlijke wensen en bedenkingen uiterlijk 18 september kenbaar te maken.
- In de NOVEX-stuurgroep van 25 september 2024 worden de gebundelde reacties besproken en zal bestuurlijk richting gegeven worden hoe daar mee om te gaan. Tevens is dat een peilmoment voor wat betreft de financiële propositie.
- Een verbeterde versie wordt begin oktober besproken aan de transitietafel (expert-oordeel over sleutelprojecten), met de ambtelijke opdrachtgevers (uitvoeringsafspraken, financiële propositie) en vervolgens via het ambtelijk regieteam voorgelegd aan de stuurgroep.
- In week 41 of 42 wordt een online stuurgroep ingelast met het oog op instemming met de versie die vanuit de regio wordt ingebracht voor het MIRT-overleg.

- Vanaf week 42 begint de formele voorbereiding van het MIRT en wordt het dossier met betrekking tot NOVEX De Peel samengesteld.
- Na de gebruikelijke ambtelijk vooroverleggen op directieniveau is het BO-MIRT voor Zuid-Nederland voorzien op 6 november 2024 en daaraan neemt – naast de gedeputeerden van Brabant en Limburg – ook NOVEX-voorzitter Mario Jacobs deel.
- Ook de maatschappelijke partners (koepelorganisaties) worden na de zomer geïnformeerd en geconsulteerd, vooral met het oog op hun eventuele deelname in sleutelprojecten en aan de verdieping van ZON2050.